

สรุปผลการประชุมคณะทำงานเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้า
บริการ ของอาเซียน [Working Committee on Financial Services Liberalization under the
ASEAN Framework Agreement on Services (WC-FSL/AFAS)] ครั้งที่ ๓๑
๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ กรุงกัวลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

๑. การให้สัตยาบันต่อพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน รอบที่ ๕ ภายใต้
กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน

๑.๑ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนได้ร่วมลงนามพิธีสารฯ รอบที่ ๕ เมื่อวันที่ ๔
พฤษภาคม ๒๕๕๔ ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และข้อ ๕ ของพิธีสารฯ ระบุว่า พิธีสารฯ
จะมีผลบังคับใช้ใน ๙๐ วันหลังจากวันที่ลงนามนั้น ที่ประชุมยืนยันว่า วันที่พิธีสารฯ จะมีผลบังคับใช้ คือวันที่
๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

๑.๒ ไทยแจ้งว่า ได้ดำเนินการตามกระบวนการภายในเสร็จสิ้น และมีหนังสือแจ้ง (Notification)
ต่อสำนักเลขาธิการอาเซียนแล้วเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ในขณะที่ประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ ยังอยู่
ระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการภายในเพื่อให้สัตยาบัน

๒. แผนการดำเนินการสำหรับการเจรจารอบที่ ๖

๒.๑ ที่ประชุมเห็นชอบกับกระบวนการเจรจา ซึ่งจะมีรูปแบบเช่นเดียวกับการเจรจาในรอบที่ ๕ คือ
ประเทศสมาชิกจัดทำข้อเรียกร้องที่มีต่อประเทศสมาชิกอื่น (Request List) และข้อเสนอของตน (Offer List)
โดย Request/Offer List นั้น อาจเกินกว่าสิ่งที่ได้ผูกพันไว้ว่าจะเปิดเสรีภายใต้ AEC Blueprint ภายในปี
๒๐๑๕ ก็ได้ และให้ยื่นต่อสำนักเลขาธิการอาเซียนเพื่อรวบรวมและเวียนให้ประเทศสมาชิกทราบก่อนที่จะเริ่ม
การเจรจา ทั้งนี้ เห็นควรให้มีการแนบสาขาที่ผูกพันไว้ว่าจะเปิดเสรี (Pledged Sectors) ภายในปี ๒๐๑๕ ให้
ประเทศสมาชิกอื่นได้ทราบด้วย

๒.๒ ในขณะเดียวกัน ให้ประเทศสมาชิกเตรียมจัดทำรายการที่จะขอสงวน (Safeguard List)
สำหรับสาขาย่อยที่จะยังไม่เปิดเสรีตามกรอบข้อสงวน (Safeguard Framework) ที่เคยตกลงกันไว้ โดยกรอบ
ดังกล่าวจะใช้กับข้อผูกพันทั้งในส่วนที่ผูกพันไว้ (Pledged sectors) และยังไม่ได้ผูกพันภายใต้ AEC Blueprint
ทั้งนี้ Safeguard Framework ถือเป็นเอกสารที่ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย และสามารถทบทวนได้เป็นระยะๆ

๒.๓ ที่ประชุมเห็นชอบกรอบเวลาการเจรจา (Timelines) ตามที่มาเลเซียเสนอ กล่าวคือ ให้
ประเทศสมาชิกยื่น Request List ในการประชุมครั้งต่อไป จากนั้นเริ่มการเจรจา และดำเนินต่อไปจนถึง
กรกฎาคม ๒๕๕๖ ให้แต่ละประเทศยื่นข้อเสนอสุดท้ายของตน ยื่นรายการที่จะขอสงวน และเริ่มหารือใน
ถ้อยคำของร่างพิธีสารฯ สำหรับชุดที่ ๖ ต่อจากนั้นในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖ ประเทศสมาชิกต้องยื่นร่างตาราง
ข้อผูกพันต่อสำนักเลขาธิการอาเซียน และสรุปผลการเจรจาภายในธันวาคม ๒๕๕๖ หรือมกราคม ๒๕๕๗ ทั้งนี้
เพื่อให้สามารถนำเสนอร่างพิธีสารฯ สำหรับชุดที่ ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนลงนามใน
เดือนเมษายน ๒๕๕๗

รายละเอียดตามเอกสารแนบ

๓. การดำเนินการตาม AEC Blueprint

๓.๑ ผู้แทนสำนักเลขาธิการอาเซียนได้สรุปการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ WC-FSL/AFAS
และเน้นสิ่งที่จะต้องดำเนินการในปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ โดยในปี ๒๕๕๔ กำหนดให้ต้องเริ่มการเจรจารอบที่ ๖
ซึ่งได้ดำเนินการแล้วในช่วงการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน+๓ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม

๒๕๕๔ ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ส่วนในปี ๒๕๕๕ จะต้องมีการทบทวน Timelines สำหรับการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน

๓.๒ นอกจากนี้ สืบเนื่องจากการที่รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนมีมติให้มีการทบทวนกลางเทอม (Mid-term Review) สำหรับ AEC Blueprint เพื่อประเมินประสิทธิผลและผลกระทบของมาตรการต่างๆ ในการดำเนินการไปสู่เป้าหมายของการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยตั้งเป้าให้ดำเนินการทบทวนแล้วเสร็จภายในไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๕ และให้ Economic Research Institute for ASEAN and East Asia (ERIA) เป็นผู้ดำเนินการทบทวนนั้น ที่ประชุมเห็นควรให้เชิญผู้แทนจาก ERIA มาสรุปการดำเนินการในเรื่องนี้ให้คณะทำงานฯ ได้รับทราบ โดยอาจเชิญให้มาในการประชุมครั้งต่อไป

๔. การปรับปรุงประสานแนวคิตรีเริ่มเรื่องการรวมตัวทางการเงิน

๔.๑ ประธานฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ที่ประชุมผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน (ASEAN Central Bank Governors' Meeting) เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๔ ณ เกาะบาทลี ประเทศอินโดนีเซีย ได้เห็นชอบให้ตั้ง ASEAN Senior Level Committee on Financial Integration (SLC) ขึ้น เพื่อพิจารณาเป้าหมายของแต่ละช่วงเวลา (Milestones) และกรอบระยะเวลาการดำเนินการ (Timelines) เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของการรวมตัวทางการเงินในอาเซียน โดยในการประชุม SLC ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ที่ประชุมฯ ได้มีมติให้ตั้ง Task Force on FSL ขึ้นภายใต้ SLC เพื่อทำหน้าที่พิจารณาในด้านเทคนิคของ Milestones/Timelines ของการเปิดเสรีบริการสาขาการธนาคาร เช่น เงื่อนไขของการเป็น Qualified ASEAN Banks (QAB) เป็นต้น

๔.๒ อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก WC-FSL/AFAS ได้เคยตกลงในคราวการประชุมครั้งที่ ๒๙ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ ณ เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ให้มีการจัดตั้งคณะทำงานด้านเทคนิค [Technical Working Group (TWG)] ขึ้น เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะจาก Combined Studies on Assessing the Financial Landscape and Formulating Milestone Blueprints for ASEAN Financial and Monetary Integration โดยศาสตราจารย์ยุง ซูล ปาร์ค ว่ามีประเด็นใดที่จะเป็นประโยชน์ต่อ WC-FSL/AFAS และจะนำข้อเสนอนั้นมาปรับเข้ากับงานของ WC-FSL/AFAS ได้อย่างไร ซึ่งอาจมีขอบเขตการทำงานบางส่วนที่ซ้ำซ้อนกับ Task Force on FSL ภายใต้ SLC ที่ประชุมฯ ในครั้งนี้ จึงได้มีการหารือกันว่า ควรยุบ TWG ในเรื่องนี้หรือไม่ อย่างไร

๔.๓ จากการหารือเบื้องต้น บางประเทศเห็นว่า หน้าที่/ขอบเขตของ Task Force on FSL ภายใต้ SLC อาจมีความซ้ำซ้อนกับของ TWG ภายใต้ WC-FSL/AFAS แต่เฉพาะในส่วนของสาขาการธนาคารเท่านั้น ในขณะที่ TWG ภายใต้ WC-FSL/AFAS มีขอบเขตครอบคลุมถึงบริการด้านการเงินที่มีใช้ธนาคาร (Non-Bank Sector) ด้วย ดังนั้น หากยุบหรือเลิก TWG ภายใต้ WC-FSL/AFAS อาจไม่ได้ภาพของการรวมตัวทางการเงินที่ครบถ้วน อย่างไรก็ตาม บางประเทศเห็นว่า TWG ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อประเมินข้อเสนอแนะจาก Combined Studies ซึ่งเน้นเฉพาะสาขาการธนาคารเท่านั้น และ Non-Bank Sector ในประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่ก็ค่อนข้างเปิดกว้างอยู่แล้ว บทบาทของ TWG จึงไม่แตกต่างจาก Task Force on FSL มากนัก ฉะนั้น เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรยุบ TWG นอกจากนี้ บางประเทศได้เสนอให้ยุบ TWG นี้ แต่ตั้ง TWG ใหม่ขึ้นมา และกำหนดขอบเขตให้พิจารณาเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับ Non-Bank เท่านั้น

๔.๔ ที่ประชุมเห็นพ้องร่วมกันว่า ควรให้สาระเป็นตัวนำการทำงาน โดยควรนำผลการศึกษาและข้อเสนอแนะจาก Combined Studies มาพิจารณาให้รอบคอบก่อนว่ามีส่วนที่เกี่ยวข้องกับ Non-Bank มากน้อยเพียงใด และกระทบแผนการดำเนินงานที่มีอยู่แล้วหรือไม่ อย่างไร ก่อนที่จะตัดสินใจว่าควรยุบ TWG หรือไม่ ทั้งนี้

ประธานฯ ได้แจ้งว่า ขณะนี้ ธนาคารพัฒนาเอเชียอยู่ระหว่างการปรับแก้ถ้อยคำใน Combined Studies คาดว่า จะสามารถเผยแพร่ได้ในเดือนกันยายน ๒๕๕๔

๔.๕ โดยสรุป ประธานฯ ขอให้ประเทศสมาชิกพิจารณาทางเลือกในเรื่องนี้จาก ๓ แนวทางด้วยกัน คือ ๑) คง TWG นี้ไว้ตามเดิม ๒) ยุบ TWG นี้ และตั้ง TWG ใหม่ขึ้นมาเฉพาะ Non-Bank หรือ ๓) ยุบ TWG และนำ ประเด็นมาหารือในคณะทำงานฯ ทั้งนี้ ประธานฯ จะจัดทำเอกสารอธิบายรายละเอียดของทั้ง ๓ ทางเลือกสำหรับ ให้สมาชิกใช้ประกอบการพิจารณา โดยจะเวียนเอกสารให้ประเทศสมาชิกภายใน ๑๔ วันทำการหลังจากการประชุมฯ

๔.๖ นอกจากนี้ ประธานฯ รับที่จะไปหารือกับประธานของคณะทำงานอื่นๆ ใน SLC เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ของ WC-FSL/AFAS และ SLC สำหรับเรื่องการรวมตัวทางการเงิน เพื่อให้เกิดความชัดเจน และไม่ทำงาน ซ้ำซ้อนกัน

๕. การเจรจาความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย

๕.๑ ผู้แทนสำนักเลขาธิการอาเซียนได้รายงานที่ประชุมถึงสถานะการเจรจาการค้าบริการภายใต้ กรอบอาเซียน-อินเดีย ในการนี้ ผู้แทนมาเลเซียได้แจ้งที่ประชุมว่าอินเดียยังยืนยันไม่รับข้อบท Prudential Measures, Exchange Rate and Financial Stability ซึ่งเสนอโดยฝ่ายอาเซียนภายใต้ภาคผนวกการค้า บริการด้านการเงิน โดยอินเดียได้ชี้แจงว่าประเด็นดังกล่าวภาครัฐสามารถดำเนินการได้อยู่แล้วภายใต้ ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS) และเสนอให้ใช้ข้อความเหมือนภาคผนวกการค้าบริการด้าน การเงิน (Annex on Financial Services) ภายใต้ GATS นอกจากนี้ ผู้แทนมาเลเซียได้แจ้งต่อที่ประชุมว่า การที่อาเซียนยังยืนยันให้มีข้อบทดังกล่าวใน Annex on Financial Services อาจเป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้ การเจรจาการค้าบริการในกรอบอาเซียน-อินเดียไม่สามารถบรรลุผลได้

๕.๒ ในการนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียน ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย ลาว และเวียดนาม เห็นควรยืนยัน ทำที่เดิมของอาเซียนที่จะให้มีข้อบทดังกล่าวในภาคผนวกการค้าบริการด้านการเงิน ในขณะที่บรูไน กัมพูชา พม่า ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ ขอนำประเด็นดังกล่าวกลับไปหารือหัวหน้าคณะเจรจาการค้าบริการอาเซียน- อินเดียของตนอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ ผู้แทนสำนักเลขาธิการอาเซียน และไทยเห็นว่า หากจะมีการเปลี่ยนแปลงท่าที ก็ขอให้สมาชิกอาเซียนคำนึงถึงความตกลงการค้าเสรีระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจาที่มีผลบังคับใช้แล้ว (ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์ และเกาหลีใต้) ซึ่งมีบทบัญญัติดังกล่าวบรรจุอยู่ใน Annex on Financial Services ตลอดจนความตกลงการค้าเสรีกับคู่เจรจาอื่นๆ ที่อาเซียนอาจทำในอนาคตด้วย อนึ่ง ประธานฯ ขอให้สมาชิก อาเซียนพิจารณา ๓ ทางเลือก ได้แก่ (๑) ยืนยันท่าทีเดิมของอาเซียน (๒) ตกลงรับข้อเสนอมติของอินเดียโดยใช้ ข้อความเหมือน GATS และ (๓) เจรจาเพื่อหาท่าทีที่อาเซียนและอินเดียสามารถยอมรับได้ทั้งสองฝ่าย และ ขอให้ประเทศสมาชิกอาเซียนแจ้งผลการพิจารณาดังกล่าวให้สำนักเลขาธิการอาเซียนทราบภายใน ๒ สัปดาห์

๖. การประชุมครั้งต่อไป

การประชุม WC-FSL/AFAS ครั้งที่ ๓๒ กำหนดจะจัดขึ้นในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ - ต้นเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ ณ ประเทศไทย